

ادبیات علم و تجربہ علمی

ہفتہ لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزتہ در

جلد : ۵

سنہ : ۳ ۲۶ محرم ۱۳۳۷ جمعہ اہرتسی ۲ تشرین ثانی ۱۹۱۸ نومبر ۹۲

معارف سیاستم

جلال نوری بک افندی بہ :

محترم [آئی] غزتہ سندھ آلمانیا دن کتیریان پیر پروفیسورک احوالی ، اقتدار و درجہ لزوم پینہ
دائر معارف ناظر حاضر ایلہ اجرا ایدیان ملاقاتی اونونیم زمان ، معارف مملکت خصوصاً سندھ بک
آجیقلی اولان بعض حقیقتاری بر کرہ دہا تخطار ایتکین کندی می آلامادم ہ ہونما سبتلہ مضرانی
کاریدن دہا چوق اولان بعض اصولات تدریس مزی تشریح ایتک ایسترم ہ

ماوم و فنونک ہرہانکی بر قسمی ایچون اولورمہ اولاصون اول باول تشخیصی ایجاب این
مرض اساسی بہ شہمنی بہ قدر پایلان تنقیدات و مؤخذاتک مان ہیچ برسی لایقیلہ تماس
ایتمہ مشدر ہ

مثلاً : دارالفنونک پروغرامی هدف تنقید اولدینی زمان ، اول اولورال - النای السنہ شعبہ لری
کی جہاً بوکونکی کوندہ بزئی آنجق ظاہری وفائدہ منر آلایش ایلہ ناحق برہ اشغال اینڈ درملردنی
بخت ایدیلور و بونلری تدریس ایتک ایچون کان آلماننک اقتدار عالیلری ، لزومی ، عدم لزومی سبب
تنقید اولور ہ

بن اویلہ ظن ایدیلورم کہ اول باول نظر اعتبارہ آلمہ جق شی ہ دارالفنوندہ اولدینی کی -
ویلکہ بوندن زیادہ - دیگر تالی و عالی مکاتبتدن الہ ایدیان فائدہ بک کیمت و اہمیتی در ہ بوندن بشفہ
بر نقطہ نظرلہ واقع اولان تنقیدات ، نظریاتک سکمان درمسنن آقان طویلایوب خیالی

بو نه کون آغلامازی هیچ وجدان ؟
 کورمه ییم بویله بر فجیعه دها .
 بن دکل ساده ، کورمسون دنیا !
 او کونک انطباع غمکینی .
 چیقمیور خاطرمدن ایشته نی .
 ینه ازعاج ایدوبده سویلتدی
 سزه برقانیلی وقعه دیکلتدی .

آقسرائ

رضا جزمی

(لهستان و آوستریا)

آوستریا اهلیرنی ، تا بدایت 'حربدن بری' ، (آوستریا - لهستانی) نامیله معروف اولان پروفرامی تنظیم ایتدیله . بو مناسبتله ۱۶ ایلول ۱۹۱۴ تاریخنده بالعموم اهلی فرقه لر هم ملی بر اهلی قومیتیه سی تاسیسنی همده آوستریا و مجارستان ایله برلکده لهستانده روسیه به قارشو قارشو حرب ایدوجک له آلایلرنی احداث ایتدی متحداً عزم ایتدیله . فقط دها بو تاریخده ، حکومت مرکزیه ، بر لهستانی مسئله سی موجودیتنی هنوز تصدیق ایتدیش بولنیوردی . ذاتاً حدودلرده کی وضعیت ، بو خصوصنده ارزو ایدیلن بر صورت حلیه به قطعاً غیر مساعد ایدی .

آجی تجربه لره رغماً آوستریا اهلیرنی عزم لاحقرنده بو پروفرامه صادق قالدیلر . وارشووانک ضابطی لهستان مسئله سی تخریب ایدمجه ، آلمان باش وکبلی موسیور (بتان هرلومغ) : دول مرکز- یه تک بو مسئله بی حل ایتک ایتدیکنی رسماً اعلان ایدی . آلمانیا ده ، مطبوعات بو مسئله بی همان موضوع بحث و مناقشه ایتدیکنی حاتم آوستریا بوکا بر چوق زمان صکره باشلیوردی . بونکله برابر هرا یکی طرفنده اولاهیلره ساده جه تابع نظریله بانیلدی و کندیلرینه حسن اداره دن زیاده خصومت کوسترلیدی . دول مرکزیه بو حرب به بالخاصه لهستانی قورقارمق مقصدله کیرمیکاریسی اهلیرک بو دفعه کی تخیصلری احوال حربیه دن متوان ایکنجی درجه ده بر حادشه (که برچوق کیمسه لری هیچده ممنون ایتدیشدی) اولدیغنی آکلانمتی ایتدیورلردی . قوت اندارشینک (نووهل پوه سرلد) غزته سنده انتشار ایدن پارلاق بر مقاله سی ، آوستریا لهستان مسئله سی حل ایچون ، اوروپا مخالف سیاستیه سنده بر جریان مناقشه آچدی .

قوت (بوریان) حکومت مرکزیه نك منافعی تأمین ایدلک شرطیه لهیلرک امل و ارزولرینه موافق بر صورت حل آرادیفی بیان ایدهرک موضوع بحث پروغرامی انعام ابتدی . بوضورتیه اوج مشترک علاوه دارجه مسئله نك حله مخصوص بر پروغرام تشکیل ایدلش اولیوردی .

دیك كه آرئی لهیلر اسی مدنی و شانلی تاریخیینه مستند بر حق قازانیورلر . منافعی تأمین ایدیان قومشولری ده کندیلری ایله برابر برار پایدار وجوده کتیره جك موتمنده بولانیورلردی ، ممنون ایدلش بر لهستان دول مرکزیه اتحادی تمامه علاوه ایدلش صوك بر طاش اوله جفی کبی غیر ممنون بر لهستانده بو اتفاق سبب نفاق و نزاعی اوله ییلردی .

آلمانی سیاستی و اقتصادیی میانه یك جدی و یك قوتلی طرفدارانه مالک بو (آوستریا - لهستان دستوری نه به دلالت ایدیلور ؟

بو دستوره ، آوستریا و مجارستان دولتی و هابصبودغ خاندان سلطنتی داخنده ، ویا به قونفره سننده تعیین ایدن لهستان ایله غایچیایی محتوی مسنقل اوچنجی بر دولتک تشکیکی انتاج ایده جك بر پلانی اجتوا ایتکده در ، بوکا نظراً اوج مملکت مسائل عسکریه و سیاسییه اداره سی یوحید ایدیله جك و بعض مسائل اقتصادی منتظماً تنظیم ایدیله حکدی .

هرشیدن اوله ؛ له ملتک مقدراتی موضوع بحث اولدیغی ایچون ؛ آوستریا و مجارستان قرالیقی ایله برلشه جك اولان لهستانک نه کبی بر منفعت تأمین ایده جکی جای سوآلدر ،

اولا : بو حادسه لهستان قرالیغنده موجود (۱۰) میلیون لهیلنك غالبیاده کی بش میلیون قدر هم ملتربله ملی و سیاسی بر اتحادینه منجر اوله جقدر .

ثانیاً : (آوستریا - لهستان) مسئله سی خل ایداز ایسه ، اشکی لهستان تقسیمنده اولدیغی لاوزره مملکت اوج پارچه به منقسم قاله جق که بویله بر حالده ده ملی هیچ بر ترقی و تعالی تصور ایدیله مز .

سالثاً : لهستان قرالیقی ایله غالبیادن صرکب اوله رق وجوده کله جك بر حکومت آوستریا و مجار حکومت قرالیقی سینهنسنده بیوک بر استقلال نامه هظیر اوله جق و حقوق تامه نقطه نظرندن لهستانده وضعیتی مجارستانک وضعیته مقایسه ایشیله بیله جکدر .

والحاصل بویله بر حکومت (بیطرف بر لهستان کبی) کندیسنی اوج قومشو حکومتک نفوذ سیاسی و اقتصادی لری تحتنده کورمک ته لکه سنه معروض قالیه جق ، و آوستریا مجارستان حدودی داخنده لهستان اقتصاداً یك ایشنه یارابه جق بر اراضی به تمامیه مالک اوله جقدر .

لهیلرک بو تفوقلری روس اختلالنده برونه دایماً تزايد ایتشددر . زیرا شرقدن کلن نومو نیست جریانه قارشو ، که ، موسیالیست و اقتصادی تنسیقانلرله عمله و کوبلی صنفلری بتون قاجینه بیله شلردر ، بیوک املاک و عقار صاحبلری دایماً بر حایه آرامقده بولمشلردر . دهها صکره (آوستریا لهستان) مسئله سنک حلی ، بویکی حکومته دوام متانی ایچون عمومی و یك جدی فائده بخش اوله جقدر که بو صورتله لهستان داخلی وضعیتی ترصین و حکومتک انکشافنی تسهیل ایده جکدر . صکره حکومت حدودلری خارجنده اقامت ایدن دیگر لهلر دخی بتون فائده مند اوله جقلردر . زیرا آلمانیایله متفق بو اوج حکومت روسیایله لرینه دینی و اقتصادی دهها صیقی بر مناسبت قابلیت تأمین و دیگر بر چوق سیاسی قولایقلر

احضار ایده جکدر . ایشته بوضورتله المانیا ایله لهستان آره سنده واسع بر طریق مناسبت آجیلش بولانه جقدر . مجارستانده بوضورت حله آرتق اعتراضده بولمبور . زیرا لهستان ایله تاریخی مناسباتی ، اختلاف اقتصادی و قوه حکومت و سیاسیة يك عدم موجودیتی کندهی وضعیت حاضره سی ایچون بر نه ایگه تصور ایتدیرمه یور .

(اوستریا - لهستان) پروگرامنک تطبیقی هرشیدن اول اوقرانیا ایله بر مقاوله نامه تنظیمنه وابسته دره منافع خارجیة ده اولدیغی کی نزدلرنده امین بر صلحی کورمکی آرزو ایدن بتون له فرق لری بولایقه جیلری يك خالصانه آرزو ایتکاری بر مقاوله نامه به اوقراینا لیرک یناشمه مه لرندن طولانی پخت چوق تأصف ایدیورلر . حاله که ویانده له قلوبی طرفندن احضار ایدیلن مشروطی پروژه لر اوقراینا ایله ائک واسع ملی بر مختاریت اداره تأمین ایدیور .

بوندی ماغدا تعیین جهات ائمه چالیشان (اوستریا - لهستان) فرقه سی آلمانیا به اولان لزومندن فوق العاده استفاده ایده بیلیر ، زیرا اوستریا ایله آلمانیا آره سنده صبیق بر اتحادک موجودیتی الزم کورونمکده در .

آلمانیا ، امپراطورلرنک سلامتی ایچون ، لهستان طرفنده کی غربی و شمال غربی حدودلرنده آرادینی تأمیناتی قوتلی بر اوستریا و مجارستان حکومتنک موجودیتی ایله اله کچر بیلیر ، اوله ایسه لهستان سز قوتلی بر اوستریا و مجارستان تصور ایدله مدیکی ایچون بوضوک نقطه ، یعنی ممنون بر لهستان وجوده کتیراسی ، آلمانیاك دخی منافندنه دره خشنود بر لهستان مرکزی اوروپا ناک نقطه اساسیه سی اوله حتی و اتفانک ده صبیق بر صورتده تنظیمله آلمانیا دخی منافع اقتصادی سی تأمین ایده جکدر . زیرا اوله بر حالده غالبچاده کی استحصالات فوق العاده زیاده لسه جک و بر مخرج بحریمی مجبوریت حکمنه کیره جکدر . اوستریا و مجارستان داخلنده قیامش بر لهستان حکومتی حقنده بعضی هله کلر حس ایدلدیکی اونه ده بروده سویلندی . فقط بحرانی زمانلرده له لیرک آلدنلری وضعیت صداقتکارانه نظر دفته آلتیرسه بویکی اندیشه لیرک نه قدر بوش اوله جفی میدانه چیقار .

له ریسلرندن قونت (غولیشتو و فسکی) که (بروقت خارجیة نظارتی ده اداره ائمشدی) بوسیا ستک ائک صادق بر طرفداری اولدیغی کوستردی . له لیر لقیردیلر ایله مسلکارتنه چواتجه متعصبدرلر . فقط بوحال وطنی ایشلرده کندیلرینی بوسکاره چیقاریور .

دیماک لهستان مسئله سنده بر اشتراک منافع مسئله سی وارددر . بو آلمانیا ایچون بر قائمه مسئله سی ایسه اوستریا مجارستان ایچون ده بر حیات مسئله صیدر . زیرا بو خصم رسیده ایشقه بر صورت حل غالبچیانک بالاخره ، اوستریا ضررینه ، ضیاعی منتج اوله بیلیر . حکومت صفیره ، اقتصادی و سیاسی ایشلرده دیگر حکومتلره میل ائتمشدردر . بو اوقدر طوغری بدرکه ، سیاسیاته بحق واقف اولانلر ، کوجک حکومتلر دکل ، حتی بیوک دولت لیرک دخی اتفانسه ، اتحاد سز موجودیتلری بویکون ممکن اوله میه جفی بیلیرلر ایله دخی بونی يك ایی بیلیرلر . تاریخده يك اوزاقلره کیمه به نه حاجت (قوسیدو و سکو) بی مختلر ایدلم . قوسیدو و سکو (۱۷۷۷ - ۱۷۹۴) ده لهستانی آلمانیا به یا قلاشدیره جتی و لهستان نخبه اوستریا خاندان قرا لیدنی اصماد ایده جک تشبثات سیاسی به کیریشمشدی .

له لیر ، شرقک فرانسلری نامنی ویردرلر . بونام شرق مدنیتنه له لیرک نه درجه نفوذ ایتدیلرینی کوستردر .

ایروسی زاده : ا . م . م .